

19 november 2013

Commentaar Internetconsultatie op de 'Wet opheffing bedrijfslichamen' vanuit Greenport Holland

In onderstaande reactie is het commentaar opgenomen vanuit Greenport Holland op de 'Wet opheffing bedrijfslichamen'. Binnen de Vereniging Greenport Holland verenigt het bedrijfsleven zich ketenbreed vanuit de sector tuinbouw & uitgangsmaterialen. Deze sector heeft vooral te maken met één van de Productschappen, te weten het Productschap Tuinbouw (PT), al zijn er zeer zeker ook diverse raakvlakken met andere Product- en Bedrijfschappen. Met name het PT heeft altijd een belangrijke rol gespeeld als het gaat om de allocatie van private middelen voor innovatie en met kennis en kunde ingezet op diverse innovatieprojecten en onderzoeken. Het belang van het kunnen blijven organiseren van voldoende private middelen voor kennis en innovatie en onderzoek is voor Greenport Holland dan ook cruciaal. Wij vragen daarvoor uw bijzondere aandacht en inzet zoals ook in het onderstaande verder staat uitgewerkt. Het gaat hier immers om een gezamenlijk publiek en privaat belang.

Er wordt in het onderstaande uitsluitend ingegaan op de feitelijke situatie van dit moment waarin de concept-wet voor internetconsultatie voorligt. De voorgeschiedenis en de discussie over het dossier product- en bedrijfschappen wordt hierin niet betrokken.

In de concept-Memorie van Toelichting wordt in hoofdstuk 1 (par.1.1) beschreven dat een groot deel van de publieke taken, die worden ondergebracht bij het ministerie van Economische Zaken, al overgenomen is op basis van bestaande bevoegdheden. Tevens wordt aangegeven dat dit wetsvoorstel de basis legt voor de overname van de resterende publieke taken. Om taken daadwerkelijk over te kunnen nemen, lezen wij in paragraaf 1.4. dat met dit wetsvoorstel nieuwe grondslagen opgenomen worden in de Wet dieren, de Plantenziektenwet, de Zaaizaad- en plantgoedwet 2005 en de Wet Milieubeheer. Dat moet een goede overgang van de over te nemen taken garanderen. Voor Greenport Holland staat voorop dat ook in de overgang naar het Post-PBO tijdperk, de sterke positie van de sector gewaarborgd moet blijven en verder uitgebouwd moet kunnen worden. Dat moet worden bevorderd. Wij vragen daarvoor de grootst mogelijke waakzaamheid. Vooral met betrekking tot de continuïteit van onderzoek, kennis en innovatie maar ook inzake aspecten die raken aan o.a. plantgezondheid en voedselveiligheid.

Ook nadelen door Wet opheffing bedrijfslichamen

In de toelichting in paragraaf 1.3 wordt uitsluitend ingegaan op de bezwaren die er bestaan tegen het stelsel van bedrijfslichamen. Er wordt gesteld dat de opheffing de kansen en toetredingsmogelijkheden van ondernemers in diverse sectoren bevordert en opheffing past bij de doelstelling van het kabinet. Die analyse gaat voorbij aan een ander aspect dat ook past bij de doelstellingen van dit kabinet, te weten het bevorderen van kennis en innovatie via o.a. het topsectorenbeleid.

In de Brief 'meerjarig budgettair beeld innovatie en onderzoek en topsectorenbeleid' van het ministerie van Economische Zaken van 13 december 2012 schrijft Minister Kamp '(..) dat met het afschaffen van de PBO-heffing per 2014 ook een aantal sectorspecifieke taken wegvalt, zoals inzet op kennis en innovatie. Dit heeft vooral gevolgen voor de topsectoren Agri&Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen, want de bijdrage van de PBO's maakte deel uit van de private bijdragen aan de Innovatiecontracten van die twee topsectoren. Het gaat om een bedrag van 47 miljoen euro. Het kabinet komt voor de zomer van 2013 met een voorstel om dit probleem aan te pakken'. Hoe deze passage zich verhoudt tot dit wetsvoorstel wordt niet duidelijk in de concept memorie van toelichting. Wel wordt in paragraaf 4.4. beschreven dat voor de niet-publieke taken

partijen in de land- en tuinbouw gebruik kunnen gaan maken van de mogelijkheden die het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) biedt met betrekking tot producenten – en brancheorganisaties. Die mogelijkheid wordt ook vanuit het bedrijfsleven opgepakt. Echter op dit punt is helderheid nodig over de uitvoeringsregelgeving met betrekking tot het genoemde aspect van het GLB. Die regelgeving is nog niet beschikbaar en het opzetten van een producenten- en / of brancheorganisatie vraagt tijd, inspanning en veel energie vanuit het bedrijfsleven. Het is de vraag of het tijdpad voor het wetgevingstraject met betrekking tot de 'Wet opheffing bedrijfslichamen' en het kunnen realiseren van een producenten- en /of brancheorganisatie in de tijd gezien parallel loopt. Hiervoor vragen wij uw grootst mogelijke aandacht. Een naadloze aansluiting is noodzaak. Te meer omdat niet gesteld kan worden dat het in voldoende mate organiseren van kennis en innovatie een pure private aangelegenheid is. Het gaat hier om een gezamenlijk – publiek en privaat- belang. Voldoende kennis en innovatie om daarmee investeringen en vernieuwing aan te zwengelen en de sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen verder te versterken. De sector is wereldspeler en draagt in belangrijke mate bij aan de BV Nederland. Dat moet in de toekomst uiteraard ook zo blijven. Het tijdig en in voldoende mate kunnen organiseren en matchen van publieke en private middelen is daarvoor cruciaal. Op dit punt vragen wij ook uw inzet – nationaal maar ook in Brussel- om te voorkomen dat er geen gaten vallen die het algemene belang en dat van de BV Nederland schaden in de overgang naar het Post PBO tijdperk. Snelle helderheid en het optimaal faciliteren van private initiatieven vragen wij concreet het ministerie van Economische Zaken zodat de innovatie- en concurrentiekracht van de sector verder kan toenemen.

Lastenverlichting of ook verzwarend van de lasten?

In de paragraaf over de financiële gevolgen wordt beschreven (par 4.2) dat met de opheffing van de bedrijfslichamen een lastenverlichting voor het bedrijfsleven wordt gerealiseerd. Dit gaat voorbij aan de inspanningen en lasten die er mogelijk voor in de plaats komen. Enerzijds omdat bedrijven privaat taken overnemen en daarmee kosten voor eigen rekening gaan nemen. Anderzijds omdat het ministerie van Economische Zaken in het huidige concept de mogelijkheid tot inning van retributie aankondigt. Het mag niet zo zijn dat er per saldo een hogere rekening ontstaat voor het bedrijfsleven en lasten uit de hand gaan lopen. Ook op dit punt vragen wij waakzaamheid. Het zou goed zijn - bijvoorbeeld jaarlijks - een kostenoverzicht van de publieke taken te publiceren zodat inzichtelijk is hoe de kostenontwikkeling zich verhoudt tot de beoogde lastenverlichting en er actie op kan worden ondernomen om lastenverzwarend te voorkomen. Te meer omdat de motivering van het kabinet om de wet opheffing bedrijfslichamen in te dienen vooral berust op het argument om kansen aan ondernemers te bieden en hen daarbij minimaal te belemmeren. In het verlengde hiervan vragen wij ook uw inzet voor het in voldoende mate op peil houden van cruciale data en de verzameling ervan (zie ook onder paragraaf vereffening).

CO2 sectorsysteem

In artikel XIX wordt een wijziging van de Wet milieubeheer voorgesteld betreffende het CO2 sectorsysteem glastuinbouw. Dat ondersteunen wij vanuit Greenport Holland. Wel is duidelijk dat de glastuinbouwsector aanvullend een privaat systeem opzet met prikkels voor energiebesparing en verduurzaming op bedrijfsniveau. Het belang hiervan reikt verder dan een puur privaat belang. Overheid en bedrijfsleven hebben elkaar op dit punt nodig op weg naar een duurzame(re) energievoorziening. Wij vragen hiervoor - evenals in het bovenstaande voor het thema kennis en innovatie - optimale facilitering van het ministerie van Economische Zaken binnen de mogelijkheid van het GLB met betrekking tot producenten- en /of brancheorganisaties. Dat vereist vooral dat het tijdpad van onderhavige wetgeving en het kunnen nemen van privaat initiatief parallel loopt. Er leven op dat punt nog veel vragen over hoe, wanneer, wat en wie. Het geven van voorlichting vanuit uw ministerie en het optimaal bijstaan van de sector is noodzaak. Kunt u daartoe initiatief nemen?

Vereffening

Hoofdstuk 4 handelt over de vereffening van de bedrijfslichamen waarbij de Minister van Economische Zaken als vereffenaar wordt aangemerkt. Heffingen kunnen door de vereffenaar worden opgelegd. Verder wordt vereffening niet eerder beëindigd dan twee jaar na inwerkingtreding van deze wet. Voor de vereffening zal de boedelbeschrijving dat elk bedrijfslichaam inlevert uitgangspunt zijn. Zo zal bijvoorbeeld het Productschap Tuinbouw haar bedrijvendatabestand overdragen in de boedel. Om geen hiaten te laten vallen en bedrijven en sectoren in de gelegenheid te stellen op ordentelijke en zorgvuldige wijze privaats initiatieven over te nemen, vinden wij het noodzaak dat het ministerie van Economische Zaken gedurende in ieder geval de vereffeningstermijn het bedrijvendatabestand up to date houdt. Dit is ook noodzaak op het moment dat de heffingsmogelijkheid via Economische Zaken geoperationaliseerd moet gaan worden. Er zullen dan heffingsnota's verzonden moeten gaan worden aan ondernemers. Bovendien ontstaat zo een overgangstermijn waarbinnen verantwoordelijkheden op een verantwoorde manier eventueel overgenomen kunnen worden door private partijen, zonder risico's dat cruciale gegevens verloren gaan of niet langer up to date zijn. Wij pleiten daarnaast voor het 'overnemen' van die medewerkers van de bedrijfslichamen door het ministerie, die de systematiek en uitvoeringspraktijk van de financiële vereffening kennen en het proces kunnen faciliteren.

Tot slot

In dit wetsvoorstel wordt gemist een bepaling waarin wordt omschreven op welke wijze het bedrijfsleven betrokken zal zijn bij een mogelijke beslissing van de Minister tot het bestemmen van een eventueel batig saldo van een bedrijfslichaam. Wij stellen dat het eventuele batige saldo ten goede moet komen aan dat deel van het bedrijfsleven dat de betreffende gelden ook heeft opgebracht. Daartoe zal dan ook overleg gepleegd moeten worden.

Voor vragen en/of nadere toelichting met betrekking tot bovenstaande inbreng kunt u contact opnemen met Eppy Boschma, secretaris Greenport Holland (eppyboschma@greenportholland.com / 070 349 03 06).